

TÄHEKE

NR. 5
1965

SEEKORD ON MEIE KULA-
LISEKS LÄTI NSV LASTE-
AJAKIRI „ZILITE“ („TIHA-
NE“). LUGEGE JA VAA-
DAKE, MIDA SÕBRAD
MEILE PAKUVAD!

Sünnipäeval

LAIMONIS VÄCZEMNIEKS

ON RIKAS, NII RIKAS MU LĀTIMAA,
SUURE VENEMAA NOOREM ŌDE.
KĀOD KUKUVAD SALUS JA KOHISEB LAAS,
AASAL SĀDELEB KASTE KUI HŌBE.

KŌIK SUDAMEST SULLE SOOVIVAD HEAD –
LIIDU RAHVAD NII VĀIKSED KUI SUURED.
SA KASVASID KAUNIKS NENDE SEAS,
NENDE SEAS TULI ŌNN SINU JUURDE.

„KUI TĀNA, NII SEISKU KA HOMME SU EES
RIKKAD AASTAD, TUNNID JA PĀEVAD.
JA ALATI ŌNNE OLGU SU TEEL,“
SŌBRAD SOOVIVAD SUNNIPĀEVAL.

EI HIRMUTA MUSTAD JA KŌLEDAD ŌŌD
EGA TUISKUDE JĀISED TUULED.
ON LĀTIMAA VŌIDUKAS OMA TŌŌS
ME NŌUKOGUDE PERES SUURES.

Tŏlkinud HELJO MĀND

Illustreerinud Z. ZUZE

TERE, SÕBRAD!

Kui tullakse esmakordselt külla, siis kõigepealt tutvustatakse end. Minu nimi on „Zilite“, mis tähendab „Tihane“! Kuidas ma välja näen, seda te kõik kindlasti teate, sest olete mind näinud suvel metsas ja pargis ning talvel lindude söögimajade juures. Aga läti lapsed kohtavad mind ka iga „Zilite“ numbri kaanel, sest nagu näete, minu nime see mudilaste ajakiri kannabki. Küsite, kus ma elan? Ma elan Läti NSV-s Riias Gorki tänavas 6. Mul oleks väga hea meel, kui sellel aadressil hakkaks mulle nüüd saabuma kirju ka Eestist. Sõbral on ju sõbrale ikka paljust pajatada, eks ole?

Mis mulle meeldib? Seesama, mis igale tihasele – head lapsed, korralikult haritud aiad, klassid, kus õpilased kunagi paberitükke põrandale ei pillu, ja poisid, kes ragulkadega lindude pihta ei lase. Keda ma toksin? Riia-kaid poisse ja kiusakaid tüdrukuid ning päevikuid, kus on väänlevad, ussi-sarnased numbrid – kahed sees. Nagu näete, on mul palju tööd, kuid ma ei saa midagi teha oma sõpradeta – läti lasteta. Eriti käesoleval aastal. Sel aastal on teil, meil ja ka leedu lastel ning meiega koos kõigil nõukogude lastel suur pidupäev – meie vabariikide kahekümne viies sünnipäev. Need on suured suurte ja väikeste pidupäevad. Igaüks tunneb siis rõõmu selle üle, mida head ta on korda saatnud, milliseid töid teinud. Ainult ärge teie, „Tähekesed“ lugejad, arvake, et laste töö on suurte kõrval väike töö. Hea töö ei saa kunagi väike olla, olgu ta siis suure või väikese tehtud!

Täna ma lendasin Eestisse läti laste soovil, et teile eelseisvateks pidupäevadeks tervitusi tuua. Kostku siis pillihääled ja lauluhelid igas koolis ja kodus! See on vast võimas laul, mis lööb üheaegselt kõlama nii Tallinnas, Vilniuses kui Riias!

Teie „ZILITE“

Illustreerinud G. KROLLIS

Kaks inimest
maandusid Kuul.
Kes nad on?
Kosmonaudid.
Kes veel?

Pioneerid. Jah, just pioneerid. Kui sa kuuled seda sõna, mõtled muidugi oma koolisõpradele, kes kannavad punast kaelarätti. Ent sõnal „pioneer“ on palju laiem tähendus.

Sajad aastad tagasi sõitsid meredel-ookeanidel laevad inimestega, kes läksid tundmatule, tihti päris inimtühjale maale uut kodu ehitama.

Neid nimetati pioneerideks.

Hiljem kandsid pioneeride nime sõdurid, kes liikusid väeosa ees, ehitasid teid ja rajasid sildu.

Ja nüüd me nimetame nii ka kosmonaute. Pioneer on uhkelt kõlav sõna. Ta ütleb, et tegemist on teerajajaga, kõige ees minejaga. Juri Gagarinit kutsutakse kosmoseajastu pioneeriks, sest tema oli esimene, kes tegi lennu ümber maakera. Meie kodumaa kohta öeldakse kosmoselendude pioneer, sest siin ehitati esimene sputnik, esimene raketilaev. Ja hiljuti ka niisugune kosmosesõiduk, mis tegi võimalikuks lennuri väljumise maailmaruumi.

Sa kindlasti vaatasid ajalehest fotot, kus inimene nagu mingi kummaline lind hõljub kosmoses. Seda inimest, Aleksei Leonovit, nimetatakse nüüd samuti pioneeriks. Oli ta ju esimene, kes piltlikult öeldes tegi jalutuskäigu maailmaruumi.

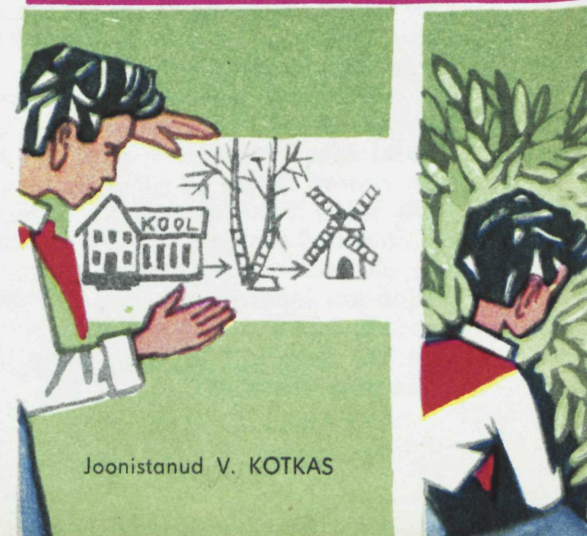
Nagu näed, tähendab pioneer ka kõige tublimat.

Kui sulle kolmnurkne punarätt kaela seotakse, ära siis seda unusta!

**19. MAI – PIONEERIDE AASTAPÄEVI
KÕIK „TÄHEKESE“ LUGEJAD HUUAVAD
UHESKOOS: „HURRAA! HURRAA! HURRAA!“**

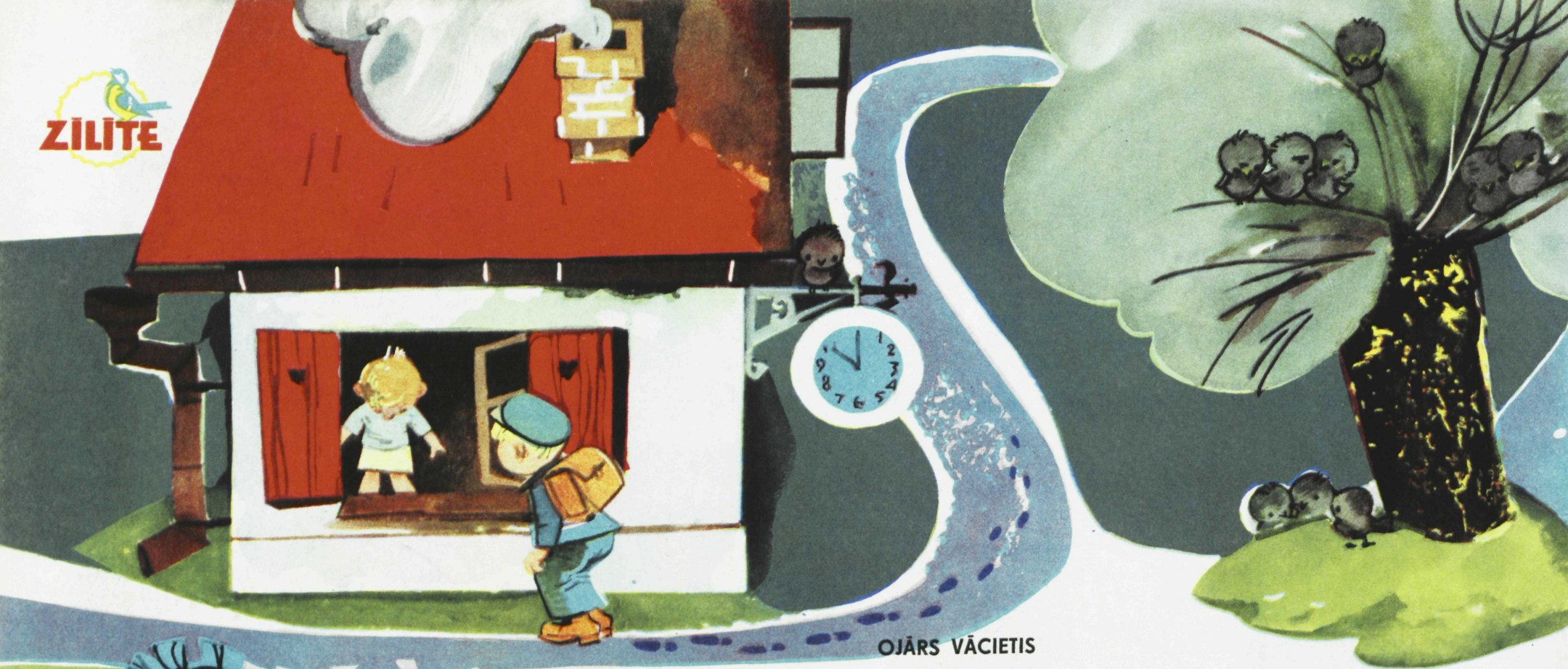

**PIONEERID
AITAVAD
MEID**

MEIE ÜTLEME AITÄHI!

OJÄRS VÄCIETIS

Kuidas keegi laulab

KELLA LAUL ON SELLINE:

„TIKK! TIKK! TIKK!“

TIHASE LAUL ON SELLINE:

„PINK! PINK! PINK!“

PÖRSA LAUL ON SELLINE:

„RÖH! RÖH! RÖH!“

SIILI LAUL ON SELLINE:

„PUH! PUH! PUH!“

KASSI LAUL ON SELLINE:

„NÄU! NÄU! NÄU!“

KALA LAUL ON SELLINE...

NOH, MILLINE?

Eile läks kaduma värb

MEIL EILE LÄKS KADUMA PISIKE VÄRB.
TA VENDADE VAMMUSTEL HALLIKAS VÄRV.
TA ÖDEDE VAMMUSTEL HALLIKAS VÄRV.
TA MEMMEGI VAMMUSEL HALLIKAS VÄRV.
TA TAADIGI VAMMUSEL HALLIKAS VÄRV.
JA NII, NAGU KÕIGIL NEIL HALLIKAS VÄRV,
ON HALLIKAT VÄRVI KA PISIKE VÄRB.

KUI SUL ON TEADA HALLIKAS VÄRV,
SIIS AITA MEIL LEIDA SEE PISIKE VÄRB.

Tõlkinud ITA SAKS

L'ATI MUINASJUTT

Samal ajal kui karu oma koopas hakkas talveunele seadma, püüdis ta ühe hiire kinni. Hiir palus karu, et see ta lahti laseks, ja lubas teda mõne õnnetuse puhul aidata. Karule tegi väike abimees kangesti nalja ja ta laskis hiire lahti.

Ükskord sattus karu jahimeeste seatud püüni-
sesse ega pääsenud
sealt enam kuidagi
lahti, tiri nii palju kui
tahad! Viimaks jõudis
kohale hiir, näris püü-
nise katki ja aitas karu
vabadusse.

Karu ja hiir

HELJO MÄND

Kappadi-kapp

PÄIKE ON MARIMADALAS,
RUTTAB KOJU MAGAMA.
OHTUPOEG TUULE SADULAS,
PÄIKEST AJAB TAGA TA.

KAPPADI-KAPP,
AEG ON NAPP.
ULE VEE
KAPPADI-KAPP.

„ÄRA MINE VEEL S'ANGI SA,
TAHAN SINUGA MÄNGIDA!”

„ÄRA PALU MIND, OHTUPOEG,
SINU TAHTMINE EI LOE.”

OHTUPOEG TUULE SADULAS,
PÄIKEST AJAB TAGA TA.

KAPPADI-KAPP,
AEG ON NAPP.
ULE MÄE
KAPPADI-KAPP.

RATSUTAB LÄBI LINNA JA MAA,
AGA PÄIKEST TA KÄTTE EI SAA.

PÄIKENE KIHUTAB
PUNASEL RAJAL.
PUNASED AKNAD
ON PUNASEL MAJAL.

PUNASEL MAJAL
ON PUNANE TUBA,
PUNASES TOASKI
KIIRUSTAB JUBA
TIPS-TAPS
MAGAMA
LAPS.

Illustreerinud V. HURT

Kui sa tahad sõita Egiptusse...

Kui sa tahad sõita Egiptusse, pead kõigepealt emalt luba küsima. Kui ema luba käes, pead minema Välisministeeriumi onude juurde küsima ka neilt. Kui sa igati hea laps oled olnud ja Välisministeeriumi onud leiavad, et sa küllalt suur oled, et sind võib minna lasta, siis sind lubatakse ja antakse välispass kätte. Edasi pead siis minema lennujaama ja ostma pileti. Tuleb küsida: „Palun üks pilet Araabia Uhinend Vabariiki!” Sest egiptlased ise nimetavad praegu oma maad niiviisi. Tegelikult on see ikka seesama Egiptus, kus on püramiidid, Niiluse jõgi ja krokodillid, ja kuhu lendavad talvitama meie kured,

ja kus tiigreid ei ela, aga elavad hoopis kaamelid.

Lennuk läheb Egiptusse harilikult Moskva kaudu. Aga võib olla, et siis, kui sina ükskord sõidad, läheb juba otse Tallinnastki.

Egiptusse võib sõita ka laevaga, aga siis võtab sinna sõit kaks nädalat aega. Nii kauaks ema sind niikuinii ei luba. Lennukiga saad ruttu ära käia. Viie-kuue tunniga oled kohal.

Palju pakke ära kaasa võta. Küll võta suveriided ligi, sest Egiptus on hästi soe maa. Külma pole seal kunagi. Vihmamantlit pole võtta vaja, sest vihma sajab seal ainult paar korda aastas. Kerget mütsi pane küll pähe, see on päikese vastu hea. Päike lööekab seal nii kui pöörane.

Kui Eestist otse lennukiga sõidad ja lennuki aknast välja vaatad, siis näed sa enda all sügaval pisikeselt järgmisi maid: Lätimaad, Leedumaad, Valgevenemaad, Ukrainat, Rumeeniat, Bulga-

riat, Türgimaad. Need õpi järjekorras pähe, muidu sa ei oska pärast koju tagasi tulla. Kui maad ära lõpevad, jõuab lennuk mere kohale. Kui nüüd lennukiaknast välja vaatad, näed sinises meres tervet karja roosakaid, pruunikaid ja hallikaid kiviseid saari. Need on Kreeka saared ja mere nimi, kus need asuvad, on Egeuse meri. Siis sõidab lennuk tükk aega lageda mere kohal. Selle mere nimi on Vahemeri, sest tema asub just Euroopa ja Aafrika vahel. Kui siis all jälle maa paistma hakkab, on see juba Aafrika. Egiptus on otse Aafrika ülemises servas, meie poolt minnes vasakus nurgas. Ära võib Egiptust tunda ilmatu suure jõe järgi. See ulatub läbi terve Egiptuse nagu lai sinililla siidpael. Sinise jõepaela ümbert on maa roheline ja seal näed sa põlde ning linnu. Jõesst kaugemal mõlemal pool paistab aga midagi kollast. See on kõrb. Kõrbesse teie ärge maanduge, vaid hoidke ikka rohkem jõe poole, sest kogu elamine Egiptuses käibki selle suure jõe ääres. Jõgi on muidugi Niilus, kus elavad krokodillid, nagu sa juba isegi võid arvata. Egiptlaste jaoks on krokodillid küll üsna kõrvalise tähtsusega. Neile on vesi tähtis. Kui Niilus põldudele vett ei annaks, kõrvetaks päike kõik ära. Põldudel aga kasvab puuvill, riis, nisu, mais, herned, oad, sibulad ja suhkruroog. Kõrgemad rohelised tutid, mida sa lennukilt näed, on datlipalmid. Egiptuses kasvab ka apelsine ja banaane, aga neid pole lennukilt näha. Peagi hakkab all paistma suur linn. See on siit-maa pealinn Kairo. Siin teie lennuk muidugi maandub.

Parem oleks, kui Kairos mõni kaasreisija võtaks sind enda hoolde. See on väga suur linn, peaaegu kümme korda suurem kui Tallinn. Ja aga sa ise ju arabia keelt ei oska. Aga seda need egiptlased just räägivad. Kairos saad ka inglise keelega toime, kui see sul juba selge peaks olema.

Need tõmmud mustajuukselised inimesed tänavail on kõik egiptlased. Avaraid pikki rüüsid, mis neil seljas on, kutsutakse gallabiateks. Peas on neil turbanid või fessid. Lapsed aga käivad paljapäi. Ka sinu moodi riides egiptlasi on seal küll ja küll.

Egiptuses mine kindlasti püramiidide juurde.

Need leiad kõrbest Kairo lähedalt. Püramiidid on väga vanad ja tohutu suured. Nende sisse matsid egiptlased vanasti oma valitsejad – vaaraod, kui need ära surid. Kõige suurem püramiid on nii kõrge kui Oleviste kirik ja teda kutsutakse Cheopsi püramiidiks. Selle ehitusel olid mitme tuhande aasta eest mitmed tuhanded inimesed. Püramiid koosneb suurtest kivipankadest. Siis veel kraanasid ei olnud ja kõik tuli teha käte ja selgade jõul. Seda suurt tööd käivadki nüüd kõik maailma inimesed vaatamas. Püramiidi juures saad ka kaameliga sõita ja võid püramiidi sisse minna ning selle otsa ronida, kui julged ja jaksad.

Kui sul aega on, katsu sõita veel rongiga Luk-sori linna. Seal on hulk mitme tuhande aasta vanuseid templeid ja kiviorgudesse raiutud hauakäike. Nende seinad on täis joonistatud vanu pilte ja kirju. Piltidel on näha, kuidas inimesed mitu tuhat aastat tagasi elasid.

Käi ära ka Assuani linnas. Selle lähedal ehitatakse praegu suurt paisu Niiluse jõe. Meie maa aitab egiptlastel ehitada, nii et seal võid tuttavaidki kohata. Egiptlastel on seda paisu väga vaja. Kui jões on vett palju, peetakse osa veest paisudega kinni ja kogutakse tagavaraks. Siis on kuival ajal võtta ja põldudele lasta. Suuri paise on Niiluse jõel teisigi, aga Assuani oma tuleb kõigist kõige suurem.

Hea oleks, kui sa Assuanis mõne egiptuse poisi või tüdrukuga tuttavaks saaksid. Las mõni meie inimene tutvustab sind. Siis võite pärast hakata kirjavahetust pidama. Kirjutada tuleb aga inglise keeles, nii et siis on sul põhjust ka hoolega õppiida.

Mälestuseks võta Niilusest pudeliga vett kaasa. Niiluse vesi on Egiptuses kõige tähtsam asi. Kui seda ei oleks, poleks seal üldse midagi.

Kui sa lähed, vii egiptlastele minu poolt palju tervisi. Mina käisin seal möödunud sügisel ja mulle meeldis nende maa üliväga. Utle nii, et kõigile eestlastele, kes Egiptuses on käinud, meeldib kangesti nende maa.

Söö siis seal palju apelsine ja tule lennukiga tagasi. Ära kauem ole, kui ema sind lubas.

Sulle head reisi soovides

ELLEN NIIT

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

Ülal: „Paraad“ – joonistanud ALDIS PRIKŠANS
Keskel: „Meie näitus“ – joonistanud JURIS MJAGKOVŠ
All: „Karjas“ – joonistanud IRISA VULA

Need pildid saatis „Zilite“.

LUDMILA AZAROVA

Ligita ja kirjad

„Tulekahjul inimeste päästmisel osutatud vaprust ja ennastsalgavuse eest autasustada medaliga „Vapruse eest tulekahjul“ Ligita Puzneret — Riia rajooni Plavniekkalna kooli pioneeri.“

(Läti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest)

Uhtegi täiskasvanut polnud kodus. Vanaema oli ahju küdema pannud ja läinud kuuri puid lõhkuma. Ahjust kukkus sõetükk põrandale. Ilmselt oli nii. Keegi seda ei tea. Kui Ligita avas köögiukse, pahvatasid sealt vastu suitsupilved. Seinad juba põlesid.

Tormata abi järele! See mõte turgatas esimesena pähe. Ligital aga polnud aega abi kutsuda. Enam ei olnud. Peale tema oli kodus veel neli väikest last. Ta haaras sülle kaheaastase Elita, käekõrvale Inese ja jooksis õue. Aga täditütar ja tädipoeg — leva ja Janis olid veel tuppa jäänud. Ligita märkas õudusega, et nende toa uks oli lukus. Ta kloppis vastu ust, suitsus kippus hing kinni jääma ja ta hakkas lämbuma. Lõpuks siiski uks avaneks. Neli last oli päästetud! Ent Ligita jooksis veel kord põlevasse majja ja tõi sealt välja oma palitu ja koolikoti...

Varsti pärast seda sündmust hakkas teedpidi, mis viis põlenud maja mustast ahervaremeest mööda Ligita uude korterisse, üha sagedamini kõndima postimees.

Armas Ligita, Veera-tädi luges sulle ajalehest sinu vaprust loost. Nüüd ma

mõtlen, kui hea tüdruk sa küll oled, Ligita, tubli ja julge!

Saada mulle kiri, kirjuta kõigest. Pärast ma loen sinu kirja kogu klassile ette. Mina käin ka I klassis.

Saša Gorkist

Väga paljud lapsed, kes Ligitale kirjutavad, tahaksid olla niisama julged ja vaprad. Uks

Illustratsioon E. HENISA

kirjutaja kahtleb, kas ta suudaks nii otsustavalt tegutseda, ehkki ta on Ligitast vanem. Poiss Bakuust tervitab Ligitat: „Ole tervitatud, vapper Ligita!“ Nataša Brjanski oblastist alustab oma kirja kelmikalt: „Sina mind ei tunne, aga mina tunnen sind küll.“

Kõik tahavad Ligitaga sõpradeks saada. Ja et nii tubli tüdruk ei keelduks pakutavast sõprusest, jutustab igaüks sellest, mis tal on — ühel on tunnistusel kõik viied, teisel on palju vendi

ja õdesid, kolmas kirjeldab oma kaunist kodulinna. Ainult — saame sõpradeks, Ligita!

Ka täiskasvanud kirjutavad Ligitale. Kirjutavad suuri, tõsiseid mõtteid:

„Sa alustasid oma elu hästi. Toimi alati nõnda, kui küsimus on inimese elus. Asjade pärast pole mõtet elu kaalule panna. Sina oled meile kallim kui laevad ja lennukid. Laevu ja lennukeid me võime ehitada.“

Kõige liigutavam on üks kohmakate trükitehtedega kirjutatud kiri. Selle saatis Tanja ühest Moskva lasteaiast. Ta on väga mures selle üle, et Ligital on kindlasti ära põlenud kõik raamatud. Sellepärast saatis Tanja Ligitale värviliste piltidega raamatu. Raamatusse ta kirjutas:

Ligita! Sa päätsid lapsed, Sul põlesid maha kodu ja raamatud. Ma saadan Sulle mälestuseks selle raamatu. Loe!

Tanja Petšorskaja

Miks huvitavad meid need kirjad? Sellepärast et me tahame teada, mida lapsed sellest kõigest arvavad. Mida nad ise teeksid, kui ähvardaks mingi oht? Seda ei juhtu ju ainuüksi tulekahju ajal. Aga kui inimene on uppumas? Kui poisid teevad tütarlastele liiga? Kui huligaanid lõhuvad laternaid? Kui su kaaslane valetab õpetajale?

Ligital on kõigi nende kirjade üle väga hea meel. Kas ta jõuab kõigile vastata, seda ei tea. Ega maksa talle sellepärast pahane olla. Neid kirju on ju nii palju.

Praegu on Ligita teise klassi oktoobrilaps. Ent tollal, kui tuli esimene kiri, oli ta seitsmeaastane. Esimese klassi õpilased polnud veel kõiki tähti õppinud. Sel päeval kirjutas Ligita esimest korda vihikusse uue tähe „K“.

„Ligita Puzneret!“ kutsuti tütarlast tookord nagu tunniski. Aga sedapuhku polnud see klassis. Mees avaras peosaalis, kes andis kätte medalid „Vapruse eest tulekahjul“ nii hallpeadele kui ka noorukitele, oli üllatunud. Et suruda kätt, pidi ta kummarduma üsna madalale, kuna see vapper väike inimene ulatus talle ainult võõni.

ZIGMUNDS SKUJINŠ

RAHU

Lähenevad maipühad. Vineerivabriku tornis heisati punane lipp. Uusehitusele teisel pool tänavat on ehitajad riputanud suure kullatud tähtedega plakati.

„Vanaisa, mis sinna on kirjutatud?“ tahab Ugis teada. „Oot, oot, las ma loen.“ Vanaisa okkalised kulmud liiguvad nagu kaks karvast loomakest. „Sinna on kirjutatud: „Meie vajame rahu!““ „Rahu,“ kordab Ugis endamisi. Oleks nagu tuttav sõna. „Istu rahulikult!“ noomib vanaema, kui poiss lõunasöögi ajal jalgadega vehkleb.

„Jätke ta rahule!“ toriseb pootsman Krišš, kui lapsed õues Lizakest patsidest sikutavad. Aga täit selgust ikka ei ole.

„Vanaisa,“ ei jäta Ugis järele. „Mis see rahu õieti on? Kas mina ka vajan rahu?“

„Sina vajad seda kõige rohkem.“

„Miks?“

„Et sa suureks kasvaksid.“

„Aga milleks vajavad ehitajad rahu? Nemad on juba suured.“

„Ehitajad vajavad rahu selleks, et ehitada suuri maju.“

Ugis jääb hetkeks mõttesse.

„Aga majad? Kas majad ka vajavad rahu?“

„Kuidas siis muidu! Ilma rahuta ei kasva miski – ei laps, puu ega maja.“ Nüüd on see asi selge. Rahu kasvatab kõik suureks. Täna on vahtralehed alles vaevuñhtavad, aga varsti on nad suured ja laiad nagu haraliaetud sõrmedega käsi. Miks ei peaks lehed kasvama, kui on rahu? Ja maja kasvab kord-korralt kõrgemaks, veel kõrgemaks kui klaasivabriku korsten. Laiu-selt ulatub ta üle kogu kvartali. Käi tükk aega, enne kui mööda saad: üks aken teise järel, üks aken teise järel. Ja aknad kasvavad ka suureks. Lennukid lendavad tuppa sisse, maanduvad laual, võtavad kütust ja lendavad jälle edasi: Moskvasse, Antarktikasse. Jaa, ja missugused sputnikud kasvavad! Nagu suured merelaevad. Igal oma vile. Lendavad õhus ringi ja vilistavad. Uu-uu-uu! Suured teevad jämedat häält, aga väikesed piuksuvad peenikese häälega nagu puksiirid.

Õhtul magama heites ütleb Ugis taadile:

„Tead, see voodi mulle varsti enam ei kõlba.“

„Küllap kõlbab,“ vastab taat, „voodit saab välja tõmmata.“

„Ei, ei kõlba. Ma kasvan väga suureks. Ja väga tugevaks. Ühe käega tõstan viis palki üles.“

„Ei tea, kas sa just nii suureks kasvad,“ naerab taat.

„Kasvan, jah, küll sa näed! Kindlasti kasvan – on ju rahu!“

Lähme vaatame, kas vesi on veel tõusnud!"

„Vaatame!"

Pooleli võileivad käes, lipsasid Ulvi ja Liis õue ning tagumise värava kaudu rinnakule. Nojah, oja oli üle pervede heinamaale tunginud, lai kui jõgi. Vool sulises-vulises nagu ei kunagi suvel.

Eks seesama kevadine voolus oli siia meelitanud ka kaks viienda klassi poissi, kes all veepiiril seisisid. Ainult et nemad ei leppinud palja vaatamisega, vaid kiskusid lahtiuhtunud purret teibaga lähemale:

„Tule-tule, laevukene!" Aa, nad kavatsesid purret sõiduks kasutada...

Ulvi müksas Liisi, sest talle meenus praegu, millest eile räägiti – ei tohi suurveega hullata! „Jookseme ütleme õpetajale ära!"

„Saan nendega siin ise hakkama," kostis Liis ja mugides viimast leivatükki, laskus jõnkshaaval rinnakust alla.

„Ise... Ise..." tõreles Ulvi talle järgnedes. „Selle Reinuga nüüd sina ise..." Kuid juba Liis hüüdis:

„Poisid, jätke ukerdamine! Upute veel."

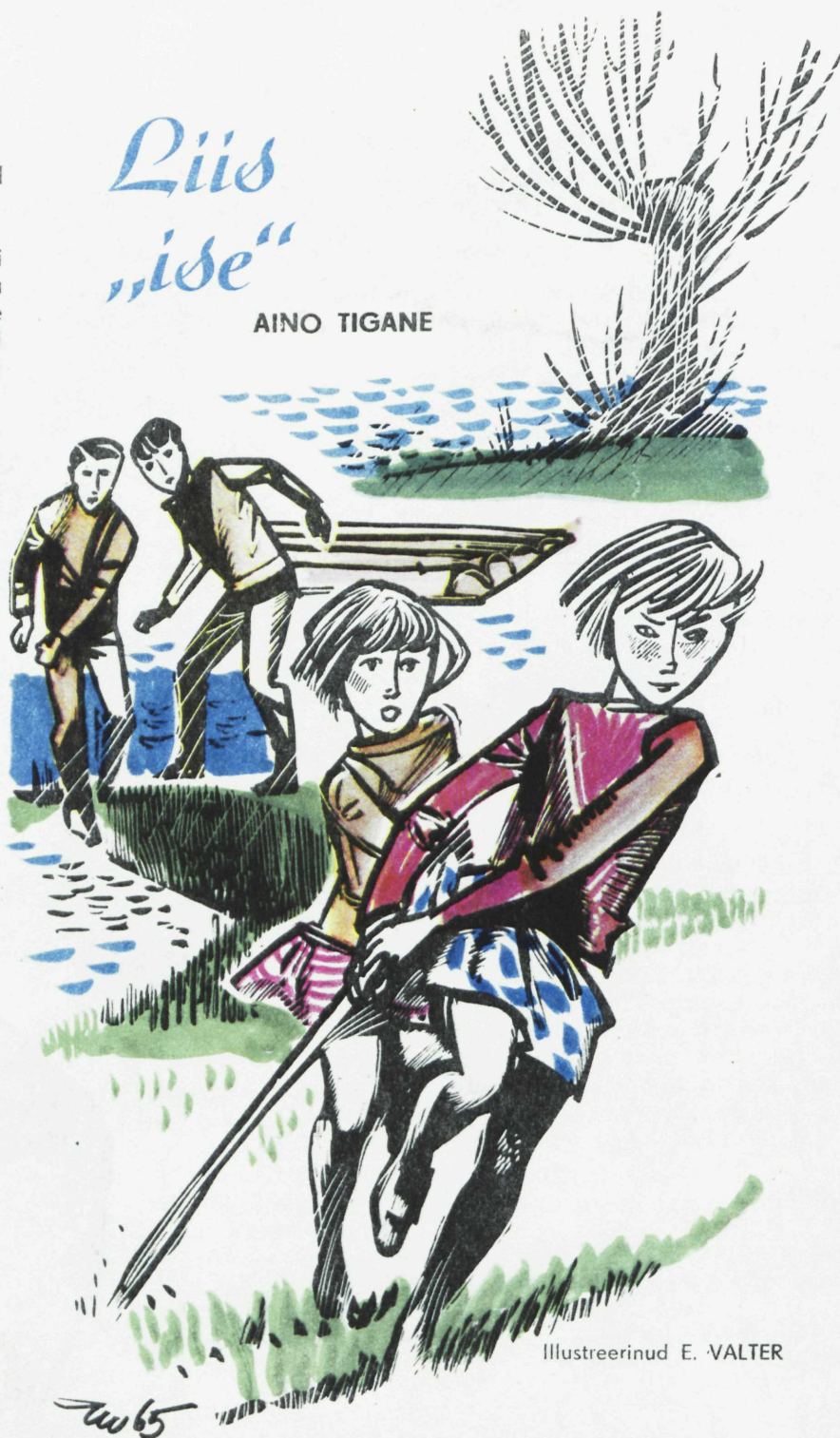
Nagu arvata võis, ei käänanud Rein peadki. Ta tüse kaaslane, otsekui et näidata, mis ta esimese klassi tirtsu jutust peab, asutas end „laevukesele" hüppama. Liis astus päris ligi:

„Või on vaja teile tuupi teha?"

Rein tõstis teiba ja virutas vastu vett. Kuigi teivas tal pörutusest käest kukkus, lendas tubli sähmakas pritsmeid Liisi kleidile ja sukkadele. Poisid naersid.

Liis „ise"

AINO TIGANE

Illustreerinud E. VALTER

Ulvi tahtis sõbratari minema tirida: „Ei saa ju sihukestega ilma kaebamata." Liis siiski ei lasknud end pagalt nihutada ja kleidile pilku heitmata lakkus oma võise sõrme puhtaks. Seejärel tegutses. Ta krahmas mahakukkunud teiba otsapidi pihku ning putkas rinnakust üles. Ulvi lidus kaasa.

„Meie möla siia!" käratas Rein. Muidugi, ilma teibata ei tule laeva-sõidust asja. Rein pani oma pikad koivad tööle, tüdrukud kuulsid tagajaja samme. Ulvi haaras teiba teise otsa oma kätte. Ei tea, kuidas nad Liisiga nii tuhatnelja kooliõue pääsesid. Ent seal nad olid ja hulk õpilasi nende ümber: mis-mis-mis? Korrapiidaja-õpetaja märkas Liisi märga kleiti. Märkas ka seda, et tüdrukutele järelekihutanud Rein püüdis oma turris juukseid kiiruga siledamaks suruda.

„Kust te selle lati tööte?" päris õpetaja.

„Lõpuks Liis ometi kõneleb kõik ära!" uskus Ulvi. Liis omalt poolt tõmbas sügavalt hinge: oo-aah! ja vastas õpetajale:

„Lati leidsime oja kaldalt." Ta ei kaevanud ikkagi.

Kui Ulvi õhtupoolikul Liisi juurde koju ilmus, oli tal säärane uudis:

„Sa ei oska uneski näha, mis sinu „ise" ja „ise" pärast nüüd juhtus."

„Noh?"

„Trehvasin Reinuga tänaval kokku. Kartsin, et viskab mu üle tara kuuri katusele. Tema aga andis mulle teed ja kergitas mütsi – tervist... Mõttele!"

Aias on kevad. Linnud sädistavad ja liblikad lendavad lilleit lillele. Lapsed töötavad õitsvate lillepeenarde keskel.

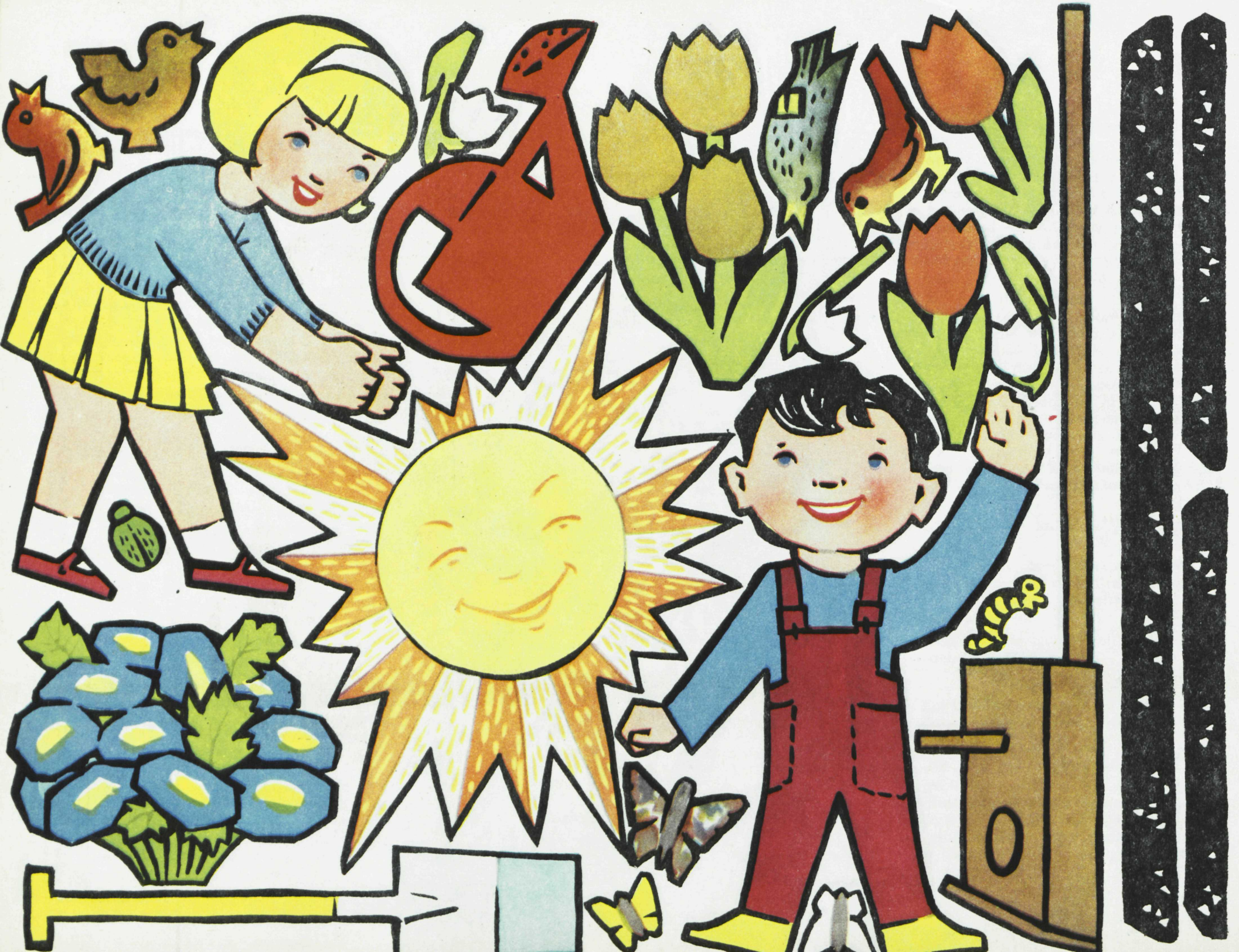
Kleebi endale misugune pilt! Kui oled käsitöölhel olevad joonistused mööda musta äärt hoolikalt väljalõiganud, pane need lauapaberist või mõnest muust

suuremast paberist alusele. Nüüd vali, kumma poole piltidest peale jätad, kummale liimi poned.

Lillepeenrad saad lehe teiselt küljelt mustadest ribadest. Kui need on liiga pikad, lõika lühemaks. Või veel parem – joonista ise lille juurde. Laste kätele lõika mööda punktiirjoont

väikesed sälgud sisse, sinna saad panna labida või kastekannu. Ka kuldnokal lõika mööda punktiirjoont jalad lahti. Kui oled linnumajakese küljes oleva pesapulga sügavamalt lahtiõiganud, võid kuldnoka sinna laulma panna.

Jüri käib kooli näiteringis. Juba teist kuud. Ja talle anti osagi: Jüri mängib ahvipoiss Tšakot.

Tšako on väga vallatu, aina ronib plankudel ja hüppab puudelt pauhti lastele kaela. Küll siis on kiljumist!

Niisugune osa on Jüril. Ja talle see kangesti meeldib, sest Jüri ise alatasa ronib, hüppab ja – kukub! Nägu on tal ikka muhke täis. Aga näidendis ei tohi kukkuda ega muhke saada, näidendis peab üks tõeline ahv osavalt hüppama. Seda osavust Jüri nüüd näiteringis õpibki.

Ühel õhtul, kui Jüri proovilt koju tuli, ütles ta emale:

„Mina olen nüüd talent!“ Ema jäi Jürile kahtleva näoga otsa vaatama:

„Kes seda ütles?“

„Õpetaja!“ teatas Jüri uhkelt.

Ema vaatas poissi ikka nii kahtleva pilguga, et Jüri ei mõistnud, miks emal seda uhket uudist raske uskuda on. Õpetaja ütles selge sõnaga, ega ta ise seda välja mõelnud!

„Millal sulle niimoodi öeldi?“ päris ema.

„Täna, proovil.“

Sellega sedapuhku jutt lõppeski. Jüri oli solvunud, et ema nii ükskõikselte tema talenditeate vastu võttis. Poeg on tunnistanud andekaks – Jüri teadis juba varem, et talent tähendab andekust –, aga ema ei lausu ühtegi kiidusõna, just nagu oleks talendiks saamine igapäevane asi!

Alles õhtusöögi ajal hakkas ema sellest uuesti rääkima. Tundis huvi, mida nad täna proovil tegid ja kuidas näidendi õppimine edeneb.

Jüri jutustas, et nüüd on nendel koguni kaks Tšakot, tema ja Peeter. Peeter õppis juba varem ahviosa, aga jäi haigeks ja puudus. Täna tuli tagasi.

Selle jutu peale tõmbusid ema suunurgad muigele:

„Tuleta meelde, kuidas õpetaja sulle ütles. Kas ta ei öelnud mitte „dublant“?“

„Jaa, vist ütleski nii!“

„Aga see, kulla Jüri, on ju hoopis midagi muud kui talent.“

Ja ema selgitas, et dublant öeldakse selle kohta, kes üht näitlejat asendab. Kui nüüd Peeter millegipärast esineda ei saa, siis võib tema, Jüri, kohe Tšakot mängida.

„Ma siis polegi talent?“ vajus Jüri pettunult norgu.

„Ei, Jüri, esialgu oled sa ainult dublant!“

Talent

OLIVIA SAAR

Illustreerinud K. NIINEPUU

Esikaanel läti kunstniku
F. PAULUKA joonistus „Matipeol“

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 5 – 1965.
Toimetuse kolleegium: L. Lilleasa, I. Linnat, E. Lootsar, H. Põhi, H. Raigana, H. Pukk, L. Põhi, H. Raigana.
Toimetaja H. Pukk. Kunstiline toimetaja E. Pikk.
EKР Keskkomitee Kirjastus. Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.

Laduda antud 26. 03. 1965. Trükkida antud 30. 04. 1965. Trükkarv 49 700. Paber 60x90, 1/16. Trükkproovgnaid 2. Arvutusproovgnaid 3.10. MB-03954. Tellimise nr. 468.
Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41. Журнал «Звездочка». На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.

ARVA ÄRA!

Kaial käisid mai-
 pühade ajal külali-
 sed. Siin näed pilte
 sellest päevast. Aita
 need seada õigesse
 järjekorda!

MITU ÕIT
 KASVAB AASAL?

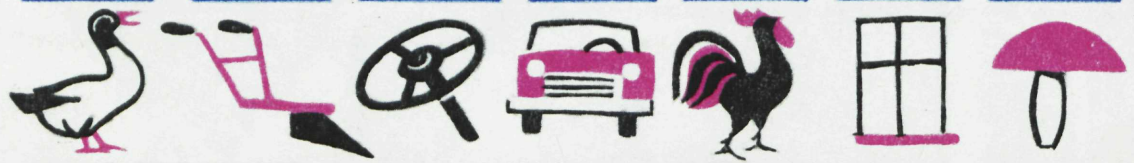

Joonistanud H. SAMPU

KES ELAB MISSUGUSES TOAS?

Kui sa selle kamm-mõistatuse
 ära lahendad, saad teada, kes väikese Malle nukulusika minema viis.

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!